

heeft verwekt, dan in het Vaticaan.

Ook in de brieven van *Valori* <sup>15)</sup>, een Florentijnsch gezant, die van dag tot dag korte brieven schreef over den gezondheidstoestand van den paus, en o.a. mededeelde, dat de artsen alle hoop hadden laten varen en ook geen medicijnen meer gaven, vindt men over zulk een gebeurtenis niets.

*Ludwig von Pastor* <sup>16)</sup>, een Roomsche historicus, die een uitvoerige „Geschichte der Päpste” schreef, bericht daarin, dat hij, met het oog op het verhaal van het knapenbloed, persoonlijk de niet gepubliceerde berichten van den Mantuaanschen gezant heeft nagespeurd, zonder iets te vinden over deze poging om het pauselijk leven te verlengen.

Wanneer wij dus zoo alle beschikbare gegevens overzien, dan blijkt allereerst, dat de geschiedschrijvers der negentiende eeuw een door *Sismondi* in kleuren en geuren medegedeeld verhaal zonder kritiek hebben doorgegeven. Vervolgens blijkt, dat er geen enkel betrouwbaar historisch gegeven is, dat van een bloedtransfusie als zoodanig op paus *Innocentius VIII* gewaagt.

Ten slotte blijken de oorspronkelijke, betrouwbare berichten te bestaan uit de mededeelingen van twee geloofwaardige geschiedschrijvers, *Infessura* en *Raynaldus*, welke verhalen van een joodschen medicus, die het leven van drie knapen opofferde aan zijn eigen eerezucht.

---